

A woman wearing a bright yellow dress and black high-heeled sandals is holding a large yellow suitcase. The suitcase is the central focus and has text printed on it. The background is a light green wall with a floral pattern. The floor is made of light-colored wooden planks.

ULJANA DONÁTOVÁ

**Matka
v trapu**

motto

Matka v trapu

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.motto.cz

www.albatrosmedia.cz



motto

Uljana Donátová

Matka v trapu – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.


ALBATROS MEDIA

ULJANA DONÁTOVÁ

**Matka
v trapu**

Praha 2019

Sylvie

Byl to od začátku den Blbec, den Debil a den Kretén. Všichni tři dohromady. Protože jsem zaspala. Všichni jsme zaspali, jelikož když se nevzbudím já, zůstane celý byt jako Šípkový zámek. Přesto jsem se v rekordním čase stačila osprchovat a třikrát vletět do pokoje, jehož podlaha byla posetá oblečením, tak jak večer spadalo z mého syna, a zařvat: „Oskarééé, okamžitě vstaň a mazej do školy!“ Mia okupovala koupelnu rychlostí operace Pouštní bouře, aby si začernila oči tou nejtmaší řasenkou na světě, kterou si koupila z kapesného navzdory mému varování, že ji okamžitě vyhodím do koše. Zakázala jsem to a absolvovala jednu z našich pravidelných ranních debat na téma, kdy je člověk dostatečně velký na to, aby si mohl obarvit vlasy namodro. Podle mě to ve čtrnácti není. Sama jsem si namalovala na přední část hlavy kousek obličej, zavolala taxíka, zapoměla mobil v kuchyni, vrátila se pro mobil a dojela do agentury minutu před ranní poradou. Přesto byl celý den ve skluzu. A odpoledne se definitivně všechno po... Dál to neřeknu, protože z principu nemluví sprostě.

Už jsem v taxíku, když mi zase zvoní mobil. Oskar mi na něm vždycky nastaví novou melodii, takže chvíli trvá, než mi dojde, že je to právě můj telefon. Tahle je obzvlášť vlezlá. S nadějí se dívám na displej, zda se konečně ozývá

někdo z mé věčně nedostupné rodiny. Marně. A přesto nedokážu telefon nezvednout, protože já jsem ksakru přece ta spolehlivá. Oni jsou nedostupní. „Ano, šéfe?“

„Sylvie, oprav mě, jestli se mýlím, ale měl jsem pocit, že ti na práci v agentuře záleží?“

„Samozřejmě že mi na ní záleží.“

„Což se teda ale trochu vylučuje s tím, že ze mě děláš šaška.“

„Ne, to bych si rozhodně nedovolila.“

„Na brífinku sedí patnáct lidí, tobě opět zvoní telefon, i když jsme si jasně řekli, že v zasedačce mobily zásadně vypínáme, a vzápětí zmizíš bez jakýhokoliv vysvětlení. Opět.“ Slovo *opět* je hodno jeho postavení. Zase by nebylo tak důstojné. „Nemám si připadat jako šašek?“

„Ne...“

„Ne? A jako co si teda mám připadat?“

„Omlouvám se, že jsem utekla z porady, ale bylo to, Karle, opravdu naléhavé. Volali ze školy. Oskar má průšvih.“

„Oskar má průšvihy pořád. Nepamatuju si měsíc, kdy by tvůj syn neměl nějaký průser. Každý měsíc se tu řeší nějaký sračky kolem tvýho syna. Už je to docela nuda.“

Karlovi sprostá slova najednou potíže nedělají. Jeho důstojnost není zase tak důsledná, aby ji nedokázalo rychle smazat naštvání. Je naštvaný na mě. Když jsem nervózní, koušu se do spodního rtu. Mám pod ním odmalička takový malý hrb, zátaras, který se dá dobře secvaknout zuby. Na jazyku už cítím kovovou chuť krve. Ale neuklidní mě to.

„Jo, já vím, že Oskar má průšvihy pořád...“

... že by nějaká chyba ve výchově?“ zeptá se jízlivě.

„Ale tohle je prý opravdu něco vážného.“ Nemám chuť

se hádat. Nemám chuť s ním mluvit. Ale je to šéf a já potřebuju dostat každý měsíc výplatu. Kromě toho mě moje práce opravdu baví. A Karel není zase tak špatný. Jenom si občas potřebuje zašéfovat a říkat důrazně: *opět*. Ale zrovna teď se mi jeho nutková potřeba dělat ředitele vůbec nehodí.

„Je mrtvej?“

„Ne, není mrtvej. Jenom ho možná zavřou.“

„Jaké štěstí pro tuto společnost...“

Do očí mi vhrknou slzy. Proč mi musí zase nějaký macho s šéfovským komplexem, co ani neví, do jaké školy chodí jeho vlastní děti, předhazovat, že jsem špatná matka? I když je to můj nadřízený a zrovna teď ho „opět“ hodně baví mi zastříhávat křídla. „Promiň, nebude se to opakovat...“

Povzdychne si, už to slyšel stokrát. Pochopitelně, protože se to bude opakovat. Opět. Oskar je neovladatelný a já jsem špatná matka. Vytáčím Oskarův telefon, který kdesi zvoní do prázdna.

„K čertu.“ Samozřejmě mi nedojde, že pokud má můj syn průšvih, a tentokrát opravdu velký průšvih, jak mi dvakrát zdůraznil ředitel té hnusně drahé střední umělecké školy, kterou Oskarovi platíme, asi mu sebrali telefon. Podesáté mačkám *redial* svého muže. Volaný účastník není dostupný. Vytáčím Miu. Telefon zvoní bez odezvy. Doufám jen, že si nevytváří na hlavě ten modrý přeliv. Dívám se nepřítomně před sebe. Kdybych klela, tak už nemám sílu ani klít.

„Blbej den?“ zeptá se osoba za volantem.

„Ten nejblbější!“

V taxíku asi za rok vyslechne víc nářků, hádek, usmí-

ření a víc intimních detailů než odborník v psychologické poradně. Utrácíme za drahé psychoanalytiky, ale největší a nejčernější pravdu o svém životě řekneme servírkám v barech a taxikářům. Utahaným, nasraným chlápům, kteří nás v hluboké noci vezou z baru domů, kam se nechceme vrátit, které popoháníme do nemocnic, abychom stihli poslední stisk ruky někoho, kdo se nám nevrátí, a s nimiž se z těch nemocnic vlečeme, když stisk ruky definitivně zeslábl. Taxikářům, s nimiž spěcháme na letiště, když někam odlétáme a víme kam nebo když chceme utéct, aniž víme kam. Teprve teď jsem si uvědomila, že řidič taxíku je vlastně ona. Na palubní desce má různé serepetičky. Uprostřed stojí bizarní figurka, s gumovým šklebem na tváři, a drží v ruce nápis:

NEKDY JE LEPŠÍ NECHAT VĚCI PŘICHÁZET
NEŽ SE SNAŽIT!

Dobré heslo, ale pro koho. Já těmhle moudrům ze suvenýrů pro turisty nedůvěřuji. Člověk má v životě o něco usilovat. „Tomuhle moc nevěřím,“ ukážu trochu moc přezíravě na panáčka.

„Vždyť taky nemusíte, nikdo vás nenutí. Ale je to moje auto, můžu tu mít, co chci,“ odsekne mi.

„Omlouvám se, samozřejmě, promiňte.“

„Do prdele, za co se omlouváte? Řekla jste, co si myslíte. Proč byste se měla omlouvat? Víte, co všechno mi tu lidi řeknou? Nebo udělají? A nikdo se neomluví. Vy jste tu dvacet minut, a už se omlouváte podruhé. Nejdřív tomu píčovsovi v telefonu a teď mně.“

Při tom slově se ošiju. Odmala mi byla sprostá slova nepříjemná. Když děti mluvily sprostě, vždycky jsem se radši uklidila do závětrí. Nějakého blbce nebo debila jsem samozřejmě dávala, ale jak došlo na ostřejší výrazy, bylo mi to až fyzicky nepříjemné. Jednou v družině mě dva kluci chytli, malí kluci mají vždycky větší sílu než holka, vyhrnuli mi sukni a nutili mě: „Sylvie, řekni PRDEL, nebo ti stáhneme kalhotky.“ Málem jsem se počurala strachy, že to opravdu udělají.

„Prdel, prdel,“ koktala jsem.

„Hlasitějč,“ povzbuzoval je kroužek kolem. Naštěstí nás zahlédla učitelka a celé inkviziční shromáždění rozehnala. Ponížená jsem si stáhla sukni. Dodnes mi neslušná slova nejdou přes jazyk.

Celý život se snažím dělat věci dobře. Dodržuju dopravní předpisy, odpovídám na maily, volám zpět zmeškaným hovorům. Jsem hodná holka. Tak proč teď stojím sama před školou, abych si vyslechla o dalším průšvihy svého syna? Vyveču se z taxíku a mířím k budově. Vedle mě synchronně kluše další pár, evidentně rodiče Oskarova spolupachatele. Hádají se.

„Tak výborně. Konečně ses dočkala výsledků svojí výchovy,“ syčí muž na drobnou ženu, která už nestačí jeho rázování a klopytá za ním. Má hezký kabát s ozdobnými knoflíky, ovšem délky, která ji umenšuje, a drahé boty na ošklivém širokém podpatku, které ji dělají starší. Některé ženy si to ani neuvědomují. Kdysi jim řekli, že nosit vysoké podpatky je škodlivé, bortí se vám klenba, narostou haluxy a budete zbytečně vykukovat. A tak mají zdravé nohy a manžely, kteří jim mohou nadávat. Věřím, že kdyby vedle

něj kráčela v lodičkách jako já, syčel by o mnoho decibelů slaběji. „Uvidíš, že to bude nějaký nedorozumění...“ brání se ona chabě.

„Hovno nedorozumění. Náš chlapeček prostě dealuje drogy. Zřejmě do něj nesypane dost, že jo? Kolik cálujem za tu pitomou školu?“ Tónem hlasu nenechá nikoho na pochybách, že je to on, kdo na tuhle záležitost vydělává. Matka Oskarova kamaráda, na jehož jméno si nemůžu vzpomenout, mě zaznamená. Uhnu pohledem, aby si nevšimla, že jí koukám na boty.

„Nekřič tady, proboha...“ prosí manžela.

„Dobrý den,“ zdraví mě vzápětí příliš hlasitě. Její důležitý muž má najednou nový objekt hněvu, protože vytušil, že v tomhle jsme společně. Co bych tu jinak dělala? Ukazuje prstem směrem na mě.

„Ten váš v tom pochopitelně jede taky! Řekl bych, že to celý vymyslel a ten náš blbeček se jenom veze.“ Pochopitelně největší lumpárny vždycky iniciují děti těch druhých. „Hezky jste je vychovaly, vy, vy... maminky!“ bodá manžel nízkých kramfleků do vzduchu jízlivým ukazovákem střídavě směrem ke mně a ke své ženě.

Všímnu si, že nenosí snubní prstýnek. Zato má na prsteníčku hnusnou imitaci pečetiho prstenu. Další následek těch nemožných širokých podpatků. Jediné, co mě napadne, je: „Dobrý den...“

Matka Oskarova kamaráda, na jehož jméno si pořád nemůžu vzpomenout, se na mě jen omluvně podívá. Otcí nestojím za odpověď ani za pohled. Jsem podřadný druh. Špatná matka. V lodičkách zbytečně vyčnívám. Přichází další rodičovský pár a tváří se, že do našeho společenství

nepatří. Možná se opravdu ve škole stavili náhodou. Mají tu hodnou holku, co nemluví sprostě a nedealuje marihuanu. A já si v tu chvíli uvědomím, že jsem tady jediná samotná. Jediná samotná matka. Nějaký muž v drahém obleku, který se do skupiny rodičů provinilců nepochybně počítá, uklidňuje do telefonu svou ženu, že všechno vyřídí. Nemá si dělat starosti. Proč nikdo neuklidňuje mě? Stojím a dívám se, jak záda otců a matky Oskarových spolupachatelů vcházejí do budovy. Jsem bezradná a dělám si starosti. Taxi, s nímž jsem přijela, stále čeká u chodníku. Jako by žena za volantem věděla, co se stane, a nějakým zázrakem zde zůstala. Možná je to učí v tajné škole taxikářské psychoanalýzy. Anebo jí mě bylo jenom líto. Sesypu se na zadní sedadlo a rozbřečím se.

„Promiňte,“ ospravedlním se automaticky. Taxi se tiše rozjede. Zvoní mi mobil. Nejprve neznámé číslo. Telefon neberu, i když mi ruka cuká.

„Dobře děláte. Někdy je nejlepší se na všechno vykašlat. Nebo na všechny,“ pokývá hlavou taxikářka. Už mi nic nevytýká.

A já to na ni vyklopím. „Syn má průšvih. Chytli ho, jak prodává marjánku, teda marihuanu spolužákům.“ To je moje další skvělá vlastnost. Musím věci dovysvětlovat. Jako by řidička taxíku nevěděla, co je marjánka. Rozhodně nepředpokládá, že můj syn je obchodník s kořením do polívky. „Copak nemá kapesné? Utekla jsem kvůli tomu z porady. Šéf řval jako tygr,“ vyprávím trochu zmatečně.

„Něco jsem zaslechla,“ říká chápavě a já bez ladu a skladu melu dál. „Já jsem kreativní manažer, víte. V reklamce. Zase volali mně. Vždycky volají mně. Už sedmnáct

let, když je nějaký průšvih, volají mně. Jejich otci nikdy. A když už mu zavolají, je nedostupný. Když Mia, to je moje dcera, spadla ve školce z prolejšačky a vyrazila si zub, byl nedostupný. Oskar byl odmalička hyperaktivní. Když střílel po učitelce paintballové kuličky, byl Tomáš, to je můj muž, nedostupný. Jo, a nedávno... Mia, to jí bylo čtrnáct, nechala si dát takový ten kovový kroužek do nosu, i když to mají ve škole zakázaný."

„Budu hádat. Byl nedostupný?“

„Proč já nejsem nikdy nedostupná?“

„Protože jste zodpovědná?“

„Protože jsem kráva.“ Kráva není zas tak prosté slovo.

„Kráva je spíš ona, s tím kroužkem v nose. Vy jste jí to dovolili?“

„Neptala se nás. Už se nás, tedy spíš mě skoro na nic neptají. Jen s tím prostě přijdou. Anebo mi dávají pokyny a já jsem zapřažená do postroje jako ten vůl, co s ním oral Přemysl.“

„Toho asi neznám.“

„Ale jo. Přemysl Oráč. *Staré pověsti české*. Alois Jirásek. To zná přece každá!“

„Já mám stavební průmyslovku, tam jsme Oráče nebrali. A teď jenom řídím dročku, to nedává moc prostoru na literární rozhled. No, pořád lepší než bejt šlapka. Ale možná jste je měla víc fackovat. Ty svoje děti.“

„No dovolte. Já děti nebiju...“

„Proto dealujou marjánku a píchají si kroužky do nosu.“

Kdybychom mluvily o jiných dětech a jiné matce, začnu se možná smát. Mluvíme ale o mých dětech, a tak hlasitě skučím. Stojíme na červenou. Znovu zazvoní telefon. Vlezlá

odrhovačka. OSKAR. Taxikářka se otočí a chytí mě za ruku. Ona má paži do poloviny opálenou a její umělé nehty si na rozdíl od mých říkají o regeneraci. Já mám kůži jako šedobílý dopisní papír. Hezky kontrastujeme.

„Jsem nedostupná?“ zvednu obočí.

Taxikářka kývne a já hovor odmítnu.

„Tak kam? Na letiště?“

Nevím, co budu dělat na letišti, ale už je rozhodnuto. Zelená.

„Tak co, pořád máte odvahu?“ zeptá se mě, když zapluje před budovu s velkým nápisem DEPARTURES. Teprve teď si všimnu, že má na sobě tričko s andělskými křídly na zádech. Mám odvahu? Trochu mě opouští. Před deseti minutami jsem byla připravená nastoupit do prvního letadla a odletět kamkoliv, kde mě nikdo nezná, ale teď mi na spánky zase ťuká ta nesnesitelná odpovědnost. Vždyť to tahle okřídlená ženská rozhodla, že pojedeme na letiště, mě by taková šílenost nikdy nenapadla. Jasně, cesta na letiště je přece nejlepší rito. Skočila jsem jí na to. Co by se ale stalo, kdybych opravdu utekla? Oskara zavřou do vězení nebo do blázince, Mia si nechá vytetovat na zadek spoustu barevných obrázků, moje matka zešílí a můj manžel... bude nedostupný.

„Já... asi... asi se vrátím domů. Promiňte.“ Chybí mi odvaha a zase se omlouvám.

„No jak myslíte, vy platíte. Já jenom jezdím,“ mávne rukou. Za další *promiňte* už mě přestala peskovat.

„Tak hele, ty vráno, co bude?“ buší nám na okénko chlápek v hnědé kožené bundě. „Zacláníš. Běžte si svy menstruační problémy řešit jinam, my potřebujeme vydělávat.“ Přejdeme to mlčením a já se ani nepohnu.

„Víte co, já bych vás tu klidně nechala sedět, jak dlouho chcete, ale ten impotentní chudák nám za chvíli začne mlátit na střechu.“

„Omlouvám se, nechci, abyste měla kvůli mně problémy. Tak asi jedťe...“

„Vy jste nepoučitelná. Zase se omlouváte. Tak mám odjet asi, nebo určitě?“

„Určitě.“

„Vrať se k plotně, slepice blbá...“ zní za námi chrchlavá ozvěna. Ve zpětném zrcátku se rozčileně třesou dvě brady.

„Zastavte, prosím.“ Moje řidička prudce zabrzdí. Než mi v tom stačí zabránit, vyskočím z auta.

„Co si to dovolujete?“ osopím se na koženou bundu. A protože mám podpatky, nevhodně ho převyšuju. Mám navrch. Zřejmě se mu to obvykle nestává. S velkýma ženskýma on nechodí.

„Vo co ti de?“

„My se známe?“ vyjedu na něj. To ho zaskočí ještě víc.

„A vodkud bych tě jako měl znát? Seš nějaká filmová hvězda?“

„Tak pokud se, vážený pane, neznáme, přestaňte mi laskavě tykat. A jestli se nemýlím, je zde povoleno zastavení na patnáct minut. Takže mám ještě sedm a půl minuty na to, abych uhradila jízdu a rozloučila se se svou přítelkyní. A pokud s tím máte problém, můžeme zavolat policii a já na vás podám trestní oznámení pro napadení,“ dávám si záležet na spisovné řeči. Při slově *přítelkyně* se nezadrhnu. Samu sebe nepoznávám.

„K tomu nemáte důvod,“ vyká mi najednou kožená bun-

da a rozhlíží se kolem, ale zbylí tágaři se jakoby náhodou dívají jinam. S policií by všechno bylo na dlouhé lokte a z vedlejšího vchodu právě vycházejí čerství ARRIVALS a chtějí do centra. Proč si komplikovat život? Když jde o výdělek, nejsme kámoši. Jen moje řidička na mě udiveně zírání. Co se stalo s tou ufnukanou ženskou, která jí probřečela celou cestu na letiště a třikrát se omluvila? Vlastně čtyřikrát, ještě jednou tomu pí... v telefonu.

„Dobry, dobry,“ řekne naditá kožená bunda smířlivě. „Tak si v klidu vystupte, dámo, hlavně ať to dlouho netrívá. Všichni chceme bejt spokojený, že jo...“ Otočí se, ale žádného hlasitého ani souhlasného mručení se nedočká. Kolegialitu si všichni schovají na válku s Uberem. Jedna drzá ženská jim za to nestojí. Vráťím se do svého žlutého azylu.

„Dobry,“ pokývnu uznale hlavou stále ještě zkoprnělá andělská křídla za volantem.

„Vůbec nevím, kde jsem našla tu odvahu se ozvat. Nikdy to nedělám. Nesnáším konflikty. Kolik?“

„Kolik čeho?“

„Kolik vám dlužím za cestu?“

„My nejedeme zpátky?“

„Myslím, že ne.“

„Sedm set padesát.“

„To je dobry,“ podávám jí osm stovek. „Můžu se ještě na něco zeptat? Kde jste sehnala to tričko?“

Usměje se, vyskočí z vozu a uprostřed těch nervózních chlapů, kteří jsou natřesení na další pasažéry, mezi lidmi, co zmateně drkotají s pojízdnými kufříky podél letištní budovy, se svlékne a pak si obleče jen přes podprsenku džínovou bundu, kterou měla pohozenou na sedadle.

„To máte pro štěstí.“

Než stačím poděkovat, odpálí od chodníku, aby neslyšela hvízdání ostatních dročkářů, pryč od vyjevených cizinců, kteří nepokrytě zírají na podivný domorodý rituál.

Sroluju tričko do kabelky a ukryju se do letištní budovy, abych si rozmyslela, co dál. Co mám udělat, aby to bylo dobře? Vždycky všechno zařídím, vyřeším, zaplatím a všichni na mě spoléhají. Ale já už prostě nemůžu. Už na to nemám. Chci utéct. Chci uletět. Nechat je, ať si pomůžou sami. Ale co když si nepomůžou? Vlastně ani nechci utéct. Pochopitelně nikam nepoletím. Chci jen, aby si uvědomili, že nejsem samozřejmost. Že mě nemůžou donekonečna zapřahat do postroje, nechávat mi na stole složenky a nebrat telefony. Co mám ale dělat? Sednu si do Costy a objedná si flat white, abych promyslela další postup. Jsem nechutně systematická. Roztržitě míchám lžičkou v obrázcích z mléčné pěny. Zaregistruju ji, až když stojí těsně vedle mě.

„Myslela jsem si, že vás ještě zastihnu...“ Sedne si na volnou stoličku. „Není to lehký, jen tak utéct, co?“

„To fakt není. Štvou mě, ale mám o ně strach.“

„Možná je chyba v tom, že se moc snažíte. Zvykli si na to. Možná by bylo dobře, aby jednou měli strach oni o vás.“

„A jak to mám udělat?“

„Hele, je mi jasný, že nikam nepoletíte, ale domů se vám taky nechce.“ Mlčky přikývnu, protože přesně tak to je. „Nechcete pár dní zůstat u mě?“ Překvapeně na ni zírám. „No nepředstavujte si, že jsem nějaká charita. Mám volnej pokoj, bývalý podnájemník jaksi vypadl a s sebou si přibalil i pár věcí, který mu neříkaly pane. Nějaká kačka by se mi

hodila a stejně v jednom kuse jezdím. A vy vypadáte, že nebudete úplně švorc.“

„Podle čeho tak soudíte?“

„Máte dobrý boty,“ ukáže na moje lodičky. Získává plussové body.

„Proč byste mi měla pomáhat?“

„Ale já vám nepomáhám. Já vás docela bezostyšně využívám a to je rozdíl.“

„A proč byste mě měla využívat?“ usmívám se na ni.

„Protože vy potřebujete nějaký místo, kde vás nebude nikdo hledat, abyste si rozmyslela, co dál, a mně jde jen o peníze. To je snadná rovnice.“

Nemusím moc přemýšlet. Jsem šťastná, že nemusím nikam letět, jsem šťastná, že jsem získala oddechový čas, v němž si můžu rozmyslet, co se svým životem. Co se všemi v mém životě. Co s nedostupností. Jsem šťastná, že se budu moct vysprchovat. „Musím si koupit kartáček na zuby a čistý kalhotky.“

„To je v pohodě, naproti mému baráku je vietnamská večerka, kde mají všechno. I když...“ Měří si mě znovu od hlavy až k oceněným botám. „Vy nevypadáte, že byste nosila zrovna prádlo od Vietnamců. Ale projednou to vydržíte. Tak jdeme? Parkuju na krátkodobým stání, zbývají čtyři minuty.“

„Tak jdem. Ale aby bylo jasno, to tričko vám nevrátím.“

„Připočítám vám ho k nájmu,“ směje se a trošku při tom hýká. Nebo spíš jektá. Jako by z ní ten smích vypadával po malých kouscích.

„Jo, a mimochodem... já jsem Anna.“

„Sylvie.“

Tomáš

Miluju vůni ateliéru. Mísí se tu pach barev se zapomenutým kouřem jointa, který si občas tajně ubalím a kouř foukám z okna. Jen tak pro inspiraci. Po dlouhé době zase maluju obraz. Skutečné velké plátno. Protože to jsem já. Ne to do zblbnutí stejné posunování pytlíku s bonbony Haribo na inzerátu. O centimetr vlevo, o centimetr vpravo, podle pokynů nějakého sebevědomého třicetiletého kreativce, který si myslí, že rozumí všemu. Srát na tuhle pitomou práci grafika pro prachy, za niž musím být ještě vděčný. Jsem přece malíř. Pustím si Stouny, protože to je ta správná muzika pro tuhle chvíli. Pro chlapa, kterež maluje. Mick Jagger kvílí... crr crr crr... Konečně se proberu, protože to není Mick, já jsem sice ve svém malém ateliéru, který přímo navazuje na náš byt, ale ten nepříjemný zvuk je zvonek u dveří a já už jsem zase prospal celé odpoledne. Za dveřmi stojí neznámý chlápek, dva uniformovaní policisté a Oskar.

„Jste pan Neumann? A je tohle váš syn?“ Jsou spíš utahaní než komisní. Oskar se na mě dívá pohledem, v němž se mísí vztek, provinilost a posměch z toho, že jsem úplně mimo. Takhle se na mě dívá už dva roky. Mám chuť říct, že jsem Vomáčka, toho kluka jsem v životě neviděl a zabouchnout dveře. Bohužel je na nich jmenovka Neumannovi. „Samozřejmě že je to můj syn. Stalo se něco?“ Ještě jsem se nestihl úplně srovnat s odpoledním jet lagem.

„Jsem ředitel střední umělecké školy, kde studuje váš syn, ještě jsme neměli možnost se potkat. Na všechny školní akce dochází paní Neumannová.“

„To ano, a o co jde?“

„Jde o to, že Oskar, váš syn, má velký problém a vaše paní nepřišla. Měla se dostavit, dokonce ji někdo viděl u školy, ale nedorazila. Telefon má vypnutý.“

„A oni jsou tu proč?“ ukážu na policisty, kteří se začínají evidentně nudit.

„Oskar je stále nezletilý, nikdo ze zákonných zástupců se nedostavil...“ mele si ředitel svou. „Požádal jsem příslušníky...“ zarazí se, protože si není jist, zda se policistům stále ještě říká nebo může říkat *příslušníci*, „... pány policisty o doprovod, i když jsme se dohodli, že ohledně těch drog trestní oznámení podávat nebudeme.“

„Drog? To snad musí být nějaký omyl?“

Policisté se na sebe podívají s významným úsměvem, jako kdyby právě vyhráli jackpot, a pokývnu hlavou. Skoro čekám, že si na oslavu plácnou. Kolikrát tohle slyšeli od rodičů podobných zpovynaných týpků, jako je náš Oskar? To musí být omyl... Možná se mezi sebou fakt vsadili, jestli to taky dneska od nějakých zoufalců, kteří předstírají, že mají výchovu pod kontrolou, uslyší. Většinou to nebývá omyl. Zasalutují a odcházejí.

„Jaké drogy? Můžete mi konečně říct, o co se jedná a kde je moje žena?“

„Na to jsem se chtěl zeptat vás. Nepůjdeme alespoň do předsíně?“

Usilovně přemýšlím o dvou věcech. Jestli v obýváku, kde jsem včera v noci přespal, protože jsem nechtěl, aby Sylvie

věděla, kdy jsem dorazil, zůstala ta rozpitá lahev jamesona. A jak se vylhat z toho, že nevím, kde Sylvie je. Než se ředitel stačí zout – udělal to sám, zřejmě je tak naučený z domova –, smetu z konferenčního stolku skleničku, smotanou deku schovám za křeslo a lahev za topení.

Ale kde tedy je Sylvie? Vůbec si nejsem schopen vzpomenout, jestli mi neříkala, že někam odjíždí. A proč nedorazila do školy? Musím si vymyslet nějakou přijatelnou lež, než na nás tenhle pečlivý chlapík zavolá sociálku.

„Promiňte, byl jsem celý zmatený, ti policisté a tak... Moje žena měla cestou do školy drobnou nehodu, nic vážného, jen nějaký trouba nedobrzdil na červenou. Stačila mi zavolat, ale než mi řekla, abych zašel do školy místo ní, vybil se jí mobil... Netušil jsem, že věc je tak... prostě, že je vážnější. Jinak bych pochopitelně okamžitě přišel. Manželka by měla brzy dorazit, ale nemusíme na ni čekat.“

Ředitel mi evidentně nevěří ani slovo, Oskar stojí ve dveřích a šklebí se jak pitomec. Taky mi nevěří ani slovo. Do svého pohledu přimíchal trochu pohrdání. Proč mu Sylvie tohle trpí?

„Tak abych vám vysvětlil problém,“ odkašle si ředitel, trošku našťvaný, že situaci musí řešit s náhradníkem. „Oskar a jeho dva kamarádi byli přistiženi při distribuci drog ve škole.“

„Drog?“ Oskar se dál šklebí jako pitomec.

„Konkrétně marihuany. Nabízeli ji svým spolužákům za úplatu.“

Bože, to je idiot. „Tomu nemohu věřit.“

Oskar se ještě víc šklebí jako pitomec, protože mě asi poprvé v životě slyšel říct *nemohu*.

„Oskare?“

„To bylo pro vosobní potřebu.“

Tou je ta druhá nejběžnější a nejbližší výmluva. Tou první je: „Já to nebyl.“ Fakt je můj syn takovej pitomec?

„Pět studentů potvrdilo, že si od tebe kupovalo marihuanu. Víc než jednou.“

„Pět?“ zeptám se s nadějí v hlase.

„Pět je hodně,“ usadí mě ředitel. Nemá zastřižený knír a přerostlé vousy mu při řeči legračně přeskakují přes horní ret. „Škola nechce mít veřejný problém, a proto jsme se rozhodli to vyřešit interně.“

Jasně, kdyby se proláklo, že někdo ze studentů vám přímo pod nosem prodává marjánku, mohli byste přijít o další platící žáky, což by asi nadělalo větší problémy, než je pár zkoušených kluků na záchodech. Taky by ho mohli vyrazit. Kolik tam vlastně platíme školné? Tohle vždycky vyřizuje Sylvie.

„A co navrhuje?“

„S rodiči provinilců,“ ukáže na tlemícího se Oskara, „tedy s těmi, kteří na setkání dorazili,“ dodá sarkasticky, „jsme se domluvili, že každý odpracuje třicet hodin úklidových prací ve prospěch školy. A samozřejmě dostanou sníženou známku z chování. O dva stupně. Očekávám, že jako zákonní zástupci s tím budete souhlasit. Pokud tedy máte možnost mluvit za vaši paní.“

Jasně, jen si mě podus. Copak jsem nějaký podpantoflák? Kdo mu sakra dal právo myslet si, že o všem rozhoduje moje žena? On si to nejen myslí, on to klidně i vysloví.

„My samozřejmě souhlasíme. Oba. Myslím, že je to odpovídající trest. A pochopitelně už se to nebude opakovat.“

„To předpokládám. A pozdravujte ženu. Doufám, že je v pořádku.“

A proč by nebyla? Zabil jsem ji a zahrabal? Než stačím ředitele vyprovodit ke dveřím, zdekuje se můj syn do kuchyně.

„Oskarééé!“ Pokouším se otevřít posuvné dveře, oddělující kuchyni a předsíň. Pojezd výrazně drhne. Už dávno mě Sylvie prosila, abych je namazal. Oskar dělá jakoby nic a upíjí kolu z plechovky, zvlhlé dlaně si otírá o džíny. „Oskare, ty seš naprostej debil!“

„A proč jakó?“

„Proč? Nejenže hulíš, navíc dealuješ marjánku ve škole, ale ještě se při tom necháš chytit! Kurva.“

„Já za to nemůžu.“ Třetí nejblbější výmluva na světě.

„Jsi fakt úplně blbej, nebo to jen děláš?“

„Nemůžu. Pavelka, ten je idiot, si nechal pytlík s matrošem a papírky v báglu a mutr mu na to přišla. A von se posral a prásknul, že to má vode mě. A jeho mutr to hned běžela nabonzovat do ústavu.“

„Mutr? Do ústavu? Kde bereš takový výrazy?“

„Se říká...“

„Kdes to vzal?“

„Matroš? Koupil. Vod nákejch týpků z Luxorky. Tam hulej všichni. A kluci pořád žebrou, bych jim dal potáhnout, sem řek, jestli chtěj, že jim trochu přenechám, a poslal sem ho dál. Ce ho nebudu dávat zadarmo, dyž sem ho koupil, že jo? No a pak se to nák rozjelo, pořád chodili další a další, tak to cela vynášelo. Cela dobrý, ne...“

Proboha, to už dnešní sedmnáctiletý neumějí ani vyslovovat? Proč nemůže říct *docele*? „Tak tohle jsem jako ne-

slyšel. To tě nenapadlo, že to může prasknout, když to rozjedeš takhle ve velkém? Víš, co z toho mohlo bejt za průser? Co z toho je za průser? Máš kliku, že chodíš na tuhle předraženou soukromou školu, jinak seš už teď v cele předběžného zadržení. Blbče.“

„To si né...“

„No to asi jo. A víš, co dělaj v lochu mladejm klukům nadržžený muklové, že jo?“

„To jako to...?“

„Přesně to. Tohle bys chtěl, ty vole?“ Oskar najednou úplně schlípne a úsměv zhuleného blbečka se rozpustí. Téhle představy se bojí. Opravdu bojí. Jen ať se bojí.

„Tak tobě teda nevadí, že hulim, ale že mě při tom chytli, jó?“

Správná otázka. Jak to, že mě vůbec nenapadlo pohoršit se, že si můj syn občas dá špeka? Je fakt, že se mi někdy zdál trochu vláčnej, ale myslel jsem, že to jsou nějaké příznaky spojené s dospíváním. Potíže růstu. Chodí na uměleckou výtvarnou školu, protože má talent, a tráva konců podporuje tvůrčí invenci. Taky jsem si to mockrát zkusil. Což ale nesmím vyslovit nahlas. Snažím se odvést řeč.

„Vyklouznul jsi z toho tak lacino, že si to ani nezasloužíš. Takže, panáčku, na těch prospěšných pracích budeš makat, až se z tebe bude kouřit. A konec hulení. Ani pro osobní potřebu. Nechci slyšet žádný kecy!“

„Jako abych nelhal?“

„Přesně tak, mladý pane dealere, troubo!“

„Aha, takže bychom si, tati, měli asi popravdě říct: kde je vlastně máma? Žádnou bouračku neměla...“